

Сигналізаційне повідомлення № 11
про фітосанітарний стан посівів сільськогосподарських культур
у сільгосппідприємствах Херсонської області
станом на 24 липня 2025 року

У зв'язку із запровадженням особливого режиму захисту рослин на території Борозенської сільської територіальної громади Бериславського району та випадків поширення сарани в південних регіонах країни, звертаємо увагу на те, що відповідно до статті 5 Закону України «Про захист рослин» під час проведення обстежень сільськогосподарських та інших угідь необхідно звертати максимальну увагу на розвиток та поширення особливо небезпечних шкідливих організмів, зокрема саранових.

На даний час в області спостерігається живлення дорослих окрилених комах лише у місцях резервації шкідника (неорні землі, балки, пасовища), заселення шкідниками сільськогосподарських посівів не виявлено.

На території Борозенської сільської територіальної громади Бериславського району, де у червні було виявлено осередок підвищеної чисельності *сарани марокканської* (*Dociostaurus maroccanus*) та *італійського пруса* (*Calliptamus italicus*), триває моніторинг земельних угідь, з метою недопущення розповсюдження та виникнення нових осередків шкідника. Скупчення в куліги не виявлено, появи осередків високої чисельності личинок саранових у посівах сільськогосподарських культур також не виявлені.

Спекотна та суха погода липня сприятлива для утворення осередків високої чисельності комах шкідника на пасовищах та луках, неорних землях, а також у суміжних посівах соняшнику, кукурудзи, овочевих та інших сільськогосподарських культур.

Відповідно до абзацу другого частини другої статті 18 Закону України «Про захист рослин» підприємства, установи, організації усіх форм власності та громадяни зобов'язані у сфері захисту рослин проводити систематичні обстеження угідь, посівів, насаджень, продукції рослинного походження, сховищ тощо, у разі виявлення поширення шкідливих організмів, інформувати про це центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

Враховуючи вищевикладене, Головне управління, вкотре **звертає увагу керівників підприємств всіх форм власності на організації постійного нагляду** за поведінкою саранових місцевих популяцій та проведенні, у разі необхідності, заходів щодо локалізації вогнищ надпорогової їх чисельності. Особливу увагу необхідно приділити неорним землям, багаторічним травам та пасовищам поблизу посівів сільськогосподарських культур. Обстеження необхідно проводити рано вранці або пізно ввечері, коли саранові перебувають на рослинах у стані відносного спокою. В разі виявлення особливо небезпечних шкідників необхідно негайно інформувати державних фітосанітарних інспекторів у районах, або управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби в Херсонській області.

До уваги керівників територіальних громад: відповідно до статті 9 Закону України «Про захист рослин» місцеві органи виконавчої влади мають повноваження здійснення контролю за проведенням підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами заходів щодо захисту рослин і сприяння державним фітосанітарним інспекторам у виконанні ними службових обов'язків. Крім цього, на місцеві органи виконавчої влади покладено обов'язки створення надзвичайних комісій із боротьби з особливо небезпечними шкідливими організмами у разі масового їх розмноження і поширення та запровадження у межах компетенції особливого режиму захисту рослин на період масового розвитку і поширення особливо небезпечних шкідливих організмів. Порядок запровадження особливого режиму захисту рослин та заходи, що здійснюються на території з особливим режимом захисту рослин, визначено статтями 14 та 15 Закону України «Про захист рослин».

Захисні заходи проти саранових необхідно проводити за чисельності шкідника, що перевищує економічний поріг шкідливості. Обприскування проводять за чисельності стадних саранових 2-5, нестадних саранових – 10-15 екземплярів на м². Методи обробки хімічними препаратами залежатимуть від конкретних умов. Застосовують суцільні обробки, крайові (навколо посівів), локальні – у місцях високої концентрації шкідника (куліги, зграї) інсектицидами згідно з «Державним реєстром пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні». Обробки проводять вранці та ввечері, коли шкідники знаходяться на рослинах.

Нагадуємо, що до роботи з пестицидами допускаються лише ті особи, які пройшли навчання з питань безпечного поводження з пестицидами та мають посвідчення про право роботи з пестицидами.

Важливо! Головне управління Держпродспоживслужби в Херсонській області наголошує, що під час проведення заходів з застосування засобів захисту рослин слід **суворо дотримуватися** санітарних правил, регламентів застосування препаратів, правил і заходів з охорони праці та використовувати препарати лише відповідно до «Державного реєстру пестицидів і агрохімікатів дозволених до використання в Україні».

За необхідності застосування хімічного обробітку за 3 доби попередити органи місцевого самоврядування, власників пасік про час та місце проведення (вказати назву, ступінь і строк дії токсичності препарату). Обробки необхідно проводити в тиху, безвітряну погоду в ранішні та вечірні години.

Пам'ятаймо! Під час проведення польових робіт в умовах воєнного стану, необхідно дотримуватися правил безпечного поводження умов праці.

